

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 5

BESLUT
2026-05-08
Meddelat i Göteborg

Mål nr
5502-26

KLAGANDE

1. Henrik Harlitz, 19731121-5557
2. Stefan Kärvling, 19540506-3313

MOTPART

Vänersborgs kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunfullmäktiges i Vänersborgs kommun beslut 2026-04-22,
§ 61, KS2026/67

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), förkortad KL;
fråga om inhibition

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om inhibition.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun beslutade den 22 april 2026 enligt följande.

Kommunfullmäktige noterar att Socialnämnden som svar på återremiss som beslutades 2026-03-26 § 43 anger att

1. Socialnämnden bedömer att avseende platsbehovet framgår det tydligt av förvaltningens underlag att det finns ett faktiskt behov av nuvarande antal säbo-platser fram till år 2029, då nytt boende beräknas kunna tas i drift. Bedömningen måste även göras med beaktande av de kostnader, risker och konsekvenser som ett otillräckligt antal säbo-platser skulle innebära för kommunen.
2. Socialnämnden bedömer mot bakgrund av ovanstående att det är nödvändigt att erforderliga brandskyddsåtgärder verkställs utan dröjsmål. För detta ändamål ska medel äskas alternativt omfördelas inom socialnämndens budget, i syfte att säkerställa både rättssäkerhet och trygghet för de boende.
3. Socialnämnden bedömer angående den preciserade åtgärdsplan, att utifrån förvaltningens underlag är det i dagsläget svårt att bedöma åtgärdsplanen som en sammanhållen helhet omfattande samtliga åtgärder, punkterna 1–12, samt ytterligare beslutade åtgärder. Dessa bör framgent hanteras som en och samma åtgärdsplan, med tydligare och regelbundna statusuppdateringar som redovisar vilka faktiska besparingar respektive åtgärd genererar.

Kommunfullmäktige beslutar att ge socialnämnden i uppdrag att ta fram ytterligare åtgärder för att nå en ekonomi i balans under 2026. Utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt återrapporteras uppdraget till kommunstyrelsen senast den 3 juni.

Dessa åtgärder ska vara såväl kostnadsberäknade som tidsatta.

Kommunfullmäktige beslutar att socialnämnden inte kan räkna med att erhålla ytterligare budgetmedel under 2026 för investering av brandskyddsåtgärd i Sörbygården då fastigheten är externt förhyrd och privatägd samt har omfattande underhållsbehov i närtid. Kommunfullmäktige uppmanar socialnämnden att fullfölja det av socialförvaltningen tidigare framlagda och beredda förslag att av brandsäkerhetsskäl omgående och tills vidare vakanshålla Sörbygården av boende i avvaktan på mer långsiktigt beslut av kommunens engagemang i fastigheten.

YRKANDEN M.M.

Henrik Harlitz och Stefan Kärvling överklagar beslutet och yrkar att det ska upphävas då det inte har tillkommit i laga ordning och dessutom överskrider fullmäktiges kompetens samt yrkar att förvaltningsrätten tills vidare beslutar att det överklagade beslutet inte får verkställas (inhibition). De anför därvid bl.a. följande. Beslutet har inte tillkommit i laga ordning. Vid sammanträdet lades ett nytt tilläggsyrkande fram under pågående sammanträde som innehöll nya och självständiga beslutspunkter avseende Sörbygården. Beslutsförslaget hade därmed inte beretts i den ordning som krävs enligt kommunallagen. Beslutet innebär ett nytt ärende som inte har framgått av kallelsen. Det tilläggsyrkande som antogs förändrade ärendets karaktär genom att införa nya ekonomiska begränsningar och ge direktiv i konkreta verksamhetsfrågor som vakanshållning av boendeplatser. Ledamöter och allmänhet har därmed inte haft möjlighet att i förväg ta del av vad som faktiskt skulle beslutas. Beslutet överskrider kommunfullmäktiges kompetens. Beslutet utgör ett konkret operativt ingripande i socialnämndens löpande verksamhetsansvar och ett direkt ställningstagande i en specifik verksamhetsfråga. Det står i strid med den ansvarsfördelning som följer av kommunallagen samt av socialnämndens reglemente, där nämnden ansvarar för verksamhetens ändamålsenlighet och genomförande. Formuleringen ”uppmanar” förändrar inte beslutets rättsliga innebörd. Formuleringen saknar i detta fall karaktären av ett allmänt politiskt

ställningstagande och framstår i stället som ett direktiv i ett enskilt verksamhetsärende. Även om ordet ”uppmanar” används, innebär beslutet i praktiken att socialnämnden förväntas verkställa en viss åtgärd. Nämndens handlingsutrymme begränsas därmed på ett sådant sätt att beslutet får reell styrverkan. Beslutet avser åtgärder som riskerar att få omedelbara och praktiska konsekvenser i verksamheten, bland annat för boende, verksamhetsplatser och personal. Det finns därför en påtaglig risk för att beslutet hinner verkställas och får svåråterkalleliga effekter innan lagligheten har prövats. Mot den bakgrunden begärs det att förvaltningsrätten prövar frågan om inhibition skyndsamt.

Vänersborgs kommun anför bl.a. följande. Kommunen bedömer att det beredningstvång som framgår av 5 kap. 26 § kommunallagen avser själva ärendet, sakfrågan, inte de yrkanden som framställs. Det finns inga formella hinder mot att framställa nya yrkanden i fullmäktige. Ärendet rörde en återrapportering från socialnämnden till kommunfullmäktige avseende en åtgärdsplan för att nå budget i balans. Innehållet i det tilläggsyrkande som vann bifall i fullmäktige rörde åtgärder för att nå budget i balans och var i linje med det förslag som socialförvaltningen lagt fram vid socialnämndens beredning av ärendet. Socialförvaltningens förslag låg även med som underlag vid kommunstyrelsens och fullmäktiges behandling av ärendet. Kommunen bedömer därför inte att yrkandet skulle behandlas som ett nytt ärende. Det bifallna tilläggsyrkandet omfattar en uppmaning till nämnden att fullfölja den egna förvaltningens förslag att ”vakanshålla” platser för särskilt boende i en fastighet som hyrs av kommunen. Att fullmäktige uppmanar nämnden att agera utifrån de budgetförutsättningar och det underlag som nämnden presenterar för fullmäktige borde generellt anses tillåtligt inom ramen för den redovisningskyldighet nämnderna har gentemot kommunfullmäktige. Det har inte heller framkommit att fullmäktiges uppmaning skulle binda nämnden i sådana ärenden rörande myndighetsutövning mot enskild som ensamt ankommer på nämnden att ta ställning till enligt 6 kap. 3 § kommunallagen och 12 kap. 2 §

regeringsformen. Beslutet bör därmed inte upphävas på dessa grunder. Kommunen bedömer därmed också att det inte finns sådana omständigheter rörande beslutets innehåll eller tillkomst som talar för att beslutet kommer att upphävas vid förvaltningsrättens prövning. Kommunen anser därför inte att det finns grund för att inhibera beslutets verkställighet.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

En förvaltningsdomstol får meddela interimistiska beslut, däribland inhibition av ett överklagat kommunalt beslut, om beslutet i annat fall gäller omedelbart (28 § förvaltningsprocesslagen [1971:291], förkortad FPL).

Av förarbetena till FPL framgår att syftet med bestämmelsen om inhibition är att domstolen ska ha möjlighet att förhindra en verkställighet i fall då det är av stor betydelse för klaganden att ett överklagat beslut inte verkställs innan saken slutligt prövats av domstolen. Detta kan gälla t.ex. när det skulle vara svårt eller omöjligt att låta en verkställighet av det överklagade beslutet återgå om beslutet senare upphävs.

En bedömning av om inhibition bör meddelas i ett mål rörande laglighetsprövning enligt KL får grundas på ett preliminärt ställningstagande till frågan om det överklagade beslutet är olagligt eller inte enligt de omständigheter som klaganden har åberopat. Inhibition bör komma i fråga endast om starka skäl talar för att beslutet är olagligt och verkställighetsförbudet är ägnat att förhindra att ett allmänt eller enskilt intresse lider beaktansvärd skada (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden RÅ 83 2:43 och RÅ 1986 ref. 7).

Förvaltningsrätten anser att vad som hittills har kommit fram i målet inte utgör skäl att besluta om verkställighetsförbud. Klagandenas yrkande om inhibition ska därför avslås.

Överklagandet kommer senare att prövas slutligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Karin Hartmann

Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Lars Elfving.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.